

5. KOLOZSVÁRI ZSIDÓ NAPOK 2019. október 24-27.

Erdély Európa egyik legsokszínűbb kulturális tere, ahol több nép, nemzet és vallás él együtt évszázadok óta. Nekünk, magyaroknak Karácsony Benő, Tamási Áron és Kányádi Sándor gazdag világa ez, magyaroké, székelyeké és magyar zsidóké egyaránt, hiszen ne feledjük: az erdélyi zsidók elsősorban magyaroknak vallották magukat, zsidó magyaroknak.

Az egykoron itt élt és innen elüldözött zsidók emléke előtt is tiszteleg az 5. Kolozsvári Zsidó Napok, amely nem pusztán művészeti, zenei, színházi rendezvénysorozat, hanem egyben tisztelő főhajtás is az erdélyi magyar zsidóság emléke és hagyománya előtt.

Október 24. csütörtök

19.00 óra – *Ünnepélyes megnyitó és a Malek Andi Soulistic – Yiddish Swing koncertje*
Műsorukban híres magyar és külföldi zsidó dalszerzők műveiből válogatnak, újdonságként idén Malek Andrea a legkedvesebb jiddis és izraeli dalait énekeli el, hogy átadja nekünk a jiddis swing életérzést. Hogy mi? Jiddis swing? Lehet, hogy furcsa kombinációnak tűnik, de annál nagyszerűbb, ráadásul több évtizedes hagyománya van: az új hang az 1930-as évek végén született, amikor az Andrews Sisters Minnesotából egy elfelejtett jiddis dal ellenállhatatlan swingverzióját rögzítette.

A zenekar tagjai: Malek Andrea – ének; Jáger András – zongora; Barcza Horváth József – basszus; Lakatos Peczek András – dob; Balog Roland – gitár

Helyszín: Belvárosi Unitárius templom

Október 25. péntek

16.00 – *A 20. század legszebb magyar-zsidó slágerei*
Nógrádi Gergely főkántor és Teszter Nelli zongoraművész koncertje

A kolozsváriak nagy örömeire idén is ellátogat a Kincses Városba Nógrádi Gergely, a 2017-ben a Magyar Kultúra és Művészet Tiszteletbeli Nagykövetévé kinevezett budai főkántor. A Zsidó Pavarotti címmel kitüntetett, és 2015-ben Európa legjobb kántorhangjának választott Nógrádi Gergely műsornaptárában idén olyan helyszínek szerepelnek, mint Izrael, Csehország, Ausztria, USA, Kanada, Erdély, Hollandia, Svédország, Németország, Szerbia, és nem utolsósorban Kárpátalja és Kolozsvár. A Kincses városban a 20. század legszebb magyar-zsidó slágerei közül ad elő, zongorán ezúttal is Teszter Nelli zongoraművész kíséri a Zsidó Pavarottit.

(Helyszín: Tranzit Ház: G. Baritiu – Malom u. 16. szám / bejárat a Névtelen utca felől)

19.00 – Szerelem a hidegháború árnyékában

Szántó T. Gábor: Európa szimfónia című regényének beszélgetéssel és élőzenével egybekötött bemutatója. Az Európa szimfónia a diktatúra idején játszódó regény. Az erdélyi román–magyar családban nevelkedő zenész fiú, András felnőtté válása a hidegháború és a Securitate árnyékában, s egy határokon átívelő szerelem vonzásában Kolozsvár és Nyugat-Berlin között. Szántó T. Gábor új regényében, akárcsak világsiker aratott filmjük, az 1945 alapjául szolgáló elbeszélésében, radikális nyíltsággal, tárgyilagossággal és érzelmeket felkavaró módon nyúl a magyar történelem és Európa közelmúltjának legfeszítőbb kérdéseire. A szerzővel Balázs Imre József irodalomtörténész, költő beszélget, közreműködik Veress Gáspár zongoraművész.

(Helyszín: Bulgakov Kávéház – Virág-Búza utca 17.)

Október 26. szombat

10.00 óra – Janovics Jenő mozivászna: Kolozsvár

Kolozsvár egyik kevésbé ismert arca tárul elénk a tematikus séta alatt, az az arc, amelyet **Janovics Jenő**, kora egyik legnagyobb színházi embere megálmodott. Janovics merész, újtó törekvéseivel a kolozsvári és erdélyi színjátszást európai léptékűvé emelte. Meghonosította hazánkban a filmgyártást, Kolozsvárra csalva Európa 1910-es évekbeli vezető filmgyárát, a Pathét. Miképpen érte el sikereit? Honnan indult ez a kivételes tehetség, és merre ívelt tovább általa a kolozsvári és erdélyi színjátszás és filmipar? **A Szilágyi Adrien Rebeka** által vezetett tematikus sétánkkal ezekre a kérdésekre keressük a választ.

(Találkozás: A Kolozsvári Állami Magyar Színház épülete előtt. A séta pontosan indul.)

15.00 óra – A Szamos-parti Hollywood: emlékezés Janovics Jenőre

Az Ungváron született, és Kolozsváron elhunyt **Janovics Jenő** (1872-1945) a magyar filmgyártás egyik úttörője volt, aki megálmodta és megteremtette a kolozsvári filmgyártást. A filmet mint műfajt igazi művészetnek tekintette, témáit elsősorban a magyar dráma és költészet klasszikusai közül válogatta. Öt év alatt hetvenkét játékfilmet gyártott, irányítása alatt kezdte rendezői karrierjét a világhírű Korda Sándor, nála kapta első nagyszabású feladatait Kertész Mihály. A Kolozsvári Nemzeti Színház korszakos jelentőségű igazgatójaként is országos hírnevet szerzett, hiszen hagyományhű, de minden újdonságra nyitott szemléletével, és a budapesti színházakétól eltérő műsorpolitikájával az egész szakma elismerését elnyerte. A filmvetítéssel egybekötött délutánon **Zágoni Bálint** rendező, forgatókönyvíró, producer emlékezik meg Janovics Jenő munkaságáról. Közreműködnek: **Laczkó Vass Róbert** színművész és Szép András zongoraművész, aki két némafilmet a Fekete Mihály által rendezett *Mételyt* és a *Világrémet* kíséri zongorán.

(Helyszín: Bulgakov Kávéház – Virág-Búza utca 17.)

19.00 óra – Volt egyszer, volt egy nagy író

A néma hang, amit ki kell ejtenünk – **Kányádi Sándor** emlékezete. **Laczkó Vass Róbert**

színművész és **Szép András** zongoraművész szerzői és előadóestje

Bő egy éve hunyt el Kányádi Sándor, akinek verseit – természetükből adódóan – évtizedek óta társítják zenével, különféle dallamokkal. Legismertebb költeményei szinte muzsikáért kiáltanak, talán verseinek zeneisége az, ami miatt olyannyira népszerűvé váltak. A kisebbségi erdélyi magyarság népeletéről mesél képgazdag, megejtő verseiben, azokról, akik között a máramarosi zsidók is éltek, ameddig élhettek. Az ő népköltészetüket ő szólaltatta meg magyarul, olyan bensőséges szeretettel, ahogyan az ember csak a saját múltjáról tud beszélni: ő írta vissza a kiszakítottakat és meggyilkoltakat az erdélyi magyarság életébe. Ő engedte haza az „egyszervolt”, „kis zsidókat” eltűnt világukba és a magyar emlékezetbe.

(Helyszín: Vallásszabadság Háza – Bulevardul 21. Decembrie 14.)

Október 27. vasárnap

15.00 óra – *Kolozsvári zsidó mesék*

Házak, emlékek, sorsok: történelmi séta a kolozsvári zsidóság életének egykori helyszínein Sipos Dávid vezetésével.

Találkozás: A régi zsinagógánál – Párizs / Pap utca 7. A séta pontosan indul)

19.00 óra – *Örömuzene – Sabbathsong Klezmer Band koncert*

Hászid, jiddis, izraeli dalok, hóra, örmény dallam, arabos hatás, jazz, keringő, roma muzsika: a Sabbathsong Klezmer Band mindezt tökéletes egységben nyújtja. Az általuk egy-egy koncert alkalmával teremtett közösség tagjaként lehetsz zsidó, roma vagy egyik sem: örömuzene, amit hallasz. Öröm a zenésznek, öröm a publikumnak. Színtiszta élvezet. Az anyaországban és határon kívül is felléptek több nemzetközi világzenei fesztiválon, rendszeres közreműködői a Budapesti Zsidó Kulturális Fesztiválnak. Kolozsvárra most először látogatnak.

A Sabbathsong Klezmer Band tagjai: **Masa Tamás** – ének, trombita; **Masa Anita** – ének; **Bódi Mónika** – hegedű; **Szabó Bálint** – klarinét; **Kovács Laci** – szaxofon; **Csányi Sándor** – harmonika; **Szentkirályi György** – buzuki, gitár; **Langer Zoltán** – nagybőgő; **Rostás Csaba** – darbukka; **Andrasics Szabolcs** – dobok

(Helyszín: Tranzit Ház: G. Baritiu – Malom u. 16. szám / bejárat a Névtelen utca felől)

***

A programokon a részvétel ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A programváltozás jogát a szervezők fenntartják

Szervezők:

Kolozsvár Társaság, Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz), Határtalan Kultúra program

Támogatók:

Külgazdasági és Külügyminisztérium, Kolozsvár Polgármesteri Hivatala és Városi Tanácsa

Partnerek:

Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa, Tranzit Alapítvány, Bulgakov Kávéház, Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség, Kolozsvári Zsidó Hitközség, RMDSZ Kolozs megyei szervezet

Médiatámogatók:

Transindex, Erdély.ma, Fő tér, Szabadság, Kolozsvári Rádió, Paprika rádió, Kolozsvár
Televízió – Magyar Adás, Igen, tessék!

Részletes program:

<http://hatartalankultura.hu/>

Határtalan Kultúra 2019 ©